

Nieuw mestbeleid kan in 2014 ingaan

Wetsvoorstel komt waarschijnlijk net na het zomerreces in de Tweede Kamer

Het toekomstige mestbeleid zou op 1 januari 2013 in werking treden, maar de val van het eerste kabinet Rutten gooide roet in het eten. Nu moet er opnieuw hard worden gewerkt om een start in 2014 te realiseren. Wat is de voortgang van het wetsvoorstel, waar wordt aan gewerkt en wat zijn de gevolgen?

Om fraude met mestsilo's tegen te gaan, moeten de gegevens van de silo worden gekoppeld aan GPS-gegevens, zodat fraude met aan- en afmelden niet meer mogelijk is.

Op de laatste werkdag van voormalig staatssecretaris Bleker heeft hij de conclusie getrokken dat de mestplaatsingsovereenkomsten in elk geval tijdelijk niet zouden moeten worden ingevoerd. Hoe en wat dan wel, dat liet hij over aan het nieuwe kabinet. Na de hink-stap-sprong van Co Verdaas heeft nu staatssecretaris Sharon Dijksma zich ingewerkt in het mestdossier. Ze heeft dit snel en met verve gedaan en kwam half januari met een duidelijke visie: "We gaan starten met alleen de mestverwerkingsplicht en de sector moet laten zien dat er voldoende capaciteit is. Als de sector daar niet in slaagt, voer ik alsnog de mestplaatsingsovereenkomsten of dierrechten voor de rundveehouderij in."

Over deze visie heeft de Tweede Kamer in maart met de staatssecretaris gesproken. Tijdens dit overleg bleek dat

Dijksma er helder in zit en geen doekjes windt om de heikele punten. De sector is nu zelf aan zet en daar is geen woord Spaans bij. Geen cadeautjes uit onverwachte hoek, maar een stevige stok achter de deur. De verwachting is dat de benodigde aanpassingen aan het wetsvoorstel op korte termijn naar de Raad van State kunnen worden gestuurd voor advies. Na het verwerken van het advies kan dit tegen de zomer naar de Tweede Kamer worden gestuurd. Hierdoor kan de Tweede Kamer het wetsvoorstel na de zomervakantie behandelen, waarna de Eerste Kamer zich er ook nog over moet buigen. De verwachting is dan dat de wetswijziging met ingang van 2014 in werking kan treden.

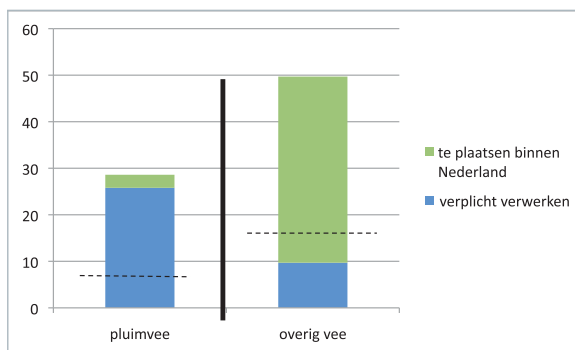
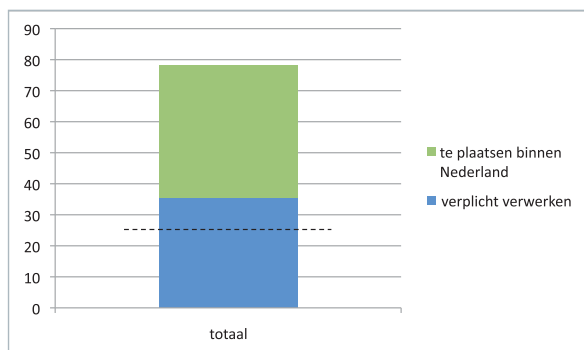
In vervolg op het draagvlak dat de staatssecretaris in de Tweede Kamer voor haar inzet kreeg, is het overleg met het bedrijfsleven weer gestart. Hierbij zijn twee projecten afgesproken: het versterken van de controle en handhaving en het inventariseren van de bestaande en te verwachten mestverwerkingscapaciteit.

Versterken controle en handhaving

Voor de export van fosfaat uit dierlijke mest is het vanuit economisch oogpunt nuttig dat het gehalte aan fosfaat in de te exporteren mest zo hoog mogelijk is. Dit kan worden bereikt door gebruik te maken van hoogwaardige (en kostbare) scheidingstechnieken. In de praktijk is echter ook een ontwikkeling waar te nemen dat de fosfaatgehalten van de monsters van de te exporteren vaste fracties handmatig worden verhoogd. Om ervoor te zorgen dat deze ontwikkeling zo snel mogelijk de kop wordt ingedrukt, zijn LTO Nederland, NVV, TLN en CUMELA Nederland aan het werk gegaan om een pakket van maatregelen te ontwikkelen waarmee de controle en handhaving wordt versterkt. De overheid zal de uitwerking van dit pakket trekken. In dit pakket wordt uitgegaan van de volgende zaken:

- Onafhankelijk monsternemer

Periodieke bemonstering van vaste mest door een onafhankelijk monsternemer (medewerker van een laboratorium) in samenhang met het werken met een voortschrijdend gemiddelde van de gehalten van de vaste mest. Het inzetten van een onafhankelijk monsternemer verhoogt de kosten van de

In beide grafieken geeft de stippelijijn aan hoeveel mest er moet worden verwerkt bij de percentages die in het huidige wetsvoorstel staan. Zonder schot is er nu al voldoende verwerkingscapaciteit. Dit is de linker grafiek. Komt er wel een schot tussen pluimveemest en overige mest, dan zal er veel verwerkingscapaciteit moeten komen voor varkens- en runderdrijfmest. De kans bestaat dat er dan een tekort aan mest voor de binnenlandse markt ontstaat.

bemonstering aanzienlijk, maar door niet meer alle vrachten te hoeven bemonsteren, dalen de kosten per ton mest weer. De uitslagen van de bemonstering worden door het laboratorium ingediend bij Dienst Regelingen, dat daaruit een voortschrijdend gemiddelde berekent. Met dit gemiddelde vindt de afzet van de individuele vrachten plaats.

• **Gebruik van standaard GPS-volgapparatuur**

Bij export van vaste mest mag de AGR/GPS-apparatuur aan de grens worden afgemeld. Dit komt omdat de Nederlandse overheid in het buitenland (vanzelfsprekend) niet bevoegd is om eisen op te leggen. Hiervoor in de plaats kan worden verplicht om standaard GPS-volgapparatuur te gebruiken en de gegevens over de afgelegde routes digitaal vast te leggen en gedurende een bepaalde tijd te bewaren. Hiermee wordt aantoonbaar waar de mest naar toe is vervoerd.

• **Invoeren stikstofverantwoording door intermediairs**

Intermediairs zijn tot nu toe niet gehouden om zich te verantwoorden over de stikstofstromen via de mest. Reden hiervoor is dat bij een intermediair, afhankelijk van de aard van de bedrijfsactiviteiten van die intermediair, er stikstofverliezen zijn, die voor het bedrijf onvermijdelijk zijn. In de praktijk blijkt soms echter dat er op een bedrijf onverklaarbaar hoge stikstofverliezen zijn. De overheid kan daar dan echter niets mee, omdat de Meststoffenwet geen mogelijkheid biedt om hierop te handhaven. De intermediair stelt echter al wel alle informatie aan de overheid beschikbaar die voor een stikstofverantwoording nodig is. Voorgesteld is om de meststoffenwet zo te wijzigen dat deze handhaving wel mogelijk wordt.

• **Aanpassen siloregistratie**

Op dit moment worden mestopslagen geregistreerd op basis van kadastrale gegevens. Als een opslag door een intermediair wordt overgedragen aan een andere gebruiker, wordt de opslag opnieuw geregistreerd. Zo worden volle mestopslagen afgemeld, die vervolgens leeg weer worden aangemeld. Het voorstel is om de opslagen te gaan registreren op basis van de GPS-coördinaten en bij de overdracht de registratie mee te laten gaan.

tiatieven die er zijn op het gebied van mestverwerking. Het gaat dan om mestverwerking binnen de definitie van het wetsvoorstel: vernietigen of exporteren. Van de initiatieven zal worden vastgesteld hoeveel fosfaat er wordt verwerkt en of er nog uitbreidingsmogelijkheden zijn. Voor initiatieven die nog niet zijn gestart, zal worden beoordeeld hoe realistisch deze initiatieven zijn op zeer korte, korte en middellange termijn. In overleg met onderzoeksinstituten zal tevens in beeld worden gebracht wat de effecten van deze initiatieven zijn op zaken als de uitstoot van broeikasgassen, de ammoniakemissie, de uitstoot van fijnstof, het effect op grondwater, enzovoort.

Voor de beoordeling van voldoende verwerkingscapaciteit is het van groot belang te weten waar de lat ligt. Op dit moment wordt voor 2014 uitgegaan van de percentages die al door Bleker naar de Tweede Kamer zijn gestuurd. Voor 2015 staan deze er indicatief. Deze zullen later worden vastgesteld op basis van een goede onderbouwing.

Wat betreft de overdraagbaarheid van de verwerkingsplicht wordt nu uitgegaan van een schot tussen de pluimveehouderij en de rest van de veehouderij. Dit heeft wel grote gevolgen, zoals blijkt uit figuur 1 en 2. Deze grafieken zijn gebaseerd op gegevens over het jaar 2011 van het CBS (uitgedrukt in miljoenen kilogrammen fosfaat). Op basis van de voorlopige verwerkingspercentages moet gemiddeld ongeveer een derde van de overschotmest worden verwerkt. De stippelijijn in de figuren geeft aan hoeveel fosfaat uit mest er minimaal moet worden verwerkt. Als er geen schot wordt aangebracht, is de verwerking (conform de definitie uit het wetsvoorstel) nu al voldoende voor de percentages in 2015. Bij plaatsing van een schot heeft de pluimveehouderij een grote overcapaciteit qua mestverwerking, maar moeten de overige veehouderijsectoren hun huidige inspanningen nog bijna verdubbelen.

CUMELA Nederland pleit ervoor de lat niet hoger te leggen dan voor het deel van het overschot dat volgens de normen niet in Nederland kan worden geplaatst. Niemand heeft baat bij het niet kunnen voldoen aan de binnenlandse vraag naar dierlijke mest.

Tekst: **Hans Verkerk**

Foto: **CUMELA Communicatie**

Inventariseren mestverwerkingscapaciteit

Het bedrijfsleven gaat een inventarisatie maken van alle ini-